

Enligt sändlista

Beslut om naturreservat för Abborrtjärnberget i Norsjö kommun

(3 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 2.

Administrativa uppgifter

Namn	Abborrtjärnberget
Nummer	2402184
Reg-DOS id	2013386
Natura 2000	-
Kommun	Norsjö
Län	AC
Lägesbeskrivning	Ca 17 km NO Norsjö, ekokarta 23J 3g mittkoordinat: 1683982, 7219412
Naturgeografisk region	32C: norra Norrlands barrskogsområden och bergkull- slätter
Gräns	Se beslutscharta
Ägarkategori	Staten genom naturvårdsfonden
Fastigheter	Fastighetsbildning pågår
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	95,0 ha
Skyddad areal produktiv skog	67,8 ha

Syftet med reservatet

Syftet med säkerställande och skötsel av Abborrtjärnbergets naturreservat är att bevara värdefulla naturmiljöer såsom urskogsartad och skiktad brandpräglad tallskog. Naturliga processer ska tillåtas fortgå ostört. Naturskogsstrukturer som skiktning, död ved, gamla grova träd och brandskadade träd ska finnas i gynnsam omfattning. Typiska växt- och djursamhällen och arter inom området ska ha ett gynnsamt tillstånd. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska naturmiljöer och arter. Utöver friluftsliv, ska reservatet även kunna nyttjas för naturstudier, undervisning samt forskning.

Motiv för beslutet

Reservatet omfattar ett mindre, till stora delar blockigt och brant bergsområde nära Vargforsdammen i Skellefteälven. Hela området ligger ovanför högsta kustlinjen. I området finns bevarandevärden i form av gammal skiktad och brandpräglad tallnurskog. De högsta värdena finns i reservatets nordvästra del där skogen utgörs av en i stort sett fullskiktad, urskogsartad tallskog med gott om brandljuds-försedda tallar på 250 till 400 år och allmänt med stående och liggande död ved. I ett par fuktdråg förekommer även grandominerade sumpskogar med lövinslag och riklig tillgång på grannlågor i olika stadier av nedbrytning. Det finns spår av äldre genomhuggningar i form av gamla dimensionsavverkningsstubbar, men området saknar i stort sett moderna avverkningsspår med undantag för några mindre ungskogsområden. Exempel på arter som noterats i området är doftskinn, gräddporing, gränsticka, skorpticka, dvärgbägarlav, tretåig hackspett och mindre mörghorn.

Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och att bevara dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet är avgörande för att bevara dess ursprungliga flora och fauna. Inom den naturgeografiska region (32 c) där Abborrtjärnberget är beläget utgör arealen skyddad naturskog endast 0,6 % av den totala skogsmarksarealen. Brandpräglade tallnurskogar är prioriterade för skydd i den regionala strategin för skydd av skog. Abborrtjärnberget ligger dessutom i en trakt med flera andra värdefulla tallnurskogar vilket ytterligare förstärker områdets bevarandevärde. Området har vidare stor betydelse för flera sällsynta och hotade arter som är helt beroende av gamla naturskogar. Reservatet är så stort att dess nuvarande karaktär kan bevaras och på sikt även utvecklas.

Länsstyrelsen bedömer att området är prioriterat enligt de nationella och regionala strategierna för skydd av skog. I och med detta beslut om naturreservat så skyddas 70,5 hektar produktiv skogsmark med höga naturvärden. Skyddet av detta område har stor betydelse för att miljömålet levande skogar ska nås.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk och andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är viktigt för bevarande av den biologiska mångfalden. Därför är detta, enligt länsstyrelsens uppfattning, ett område som i enlighet med miljöbalkens 1 kap 1 § bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap 4 §.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för bevarandet av den biologiska mångfalden och för allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap 25 § har länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Ärendets beredning

Abborrtjärnbergets höga naturvärden uppmärksammades i samband med den s.k. Stats- och Urskogsinventeringen 2003. I den kategoriseringsrapport av skyddsvärda statliga skogar på Sveaskogs markinhav som färdigställdes under 2005 klassades Abborrtjärnberget som ett område som ska få formellt skydd i form av naturreservat.

I inledningen av 2006 meddelade naturvårdsverket att man ämnade påbörja förhandlingar med Sveaskog för inköp av tre stycken statliga reservatsobjekt i Västerbotten under 2006. Naturvårdsverket uppdrog åt länsstyrelsen att välja ut lämpliga objekt. Under våren 2006 tog länsstyrelsen kontakt med markägarna Sveaskog och Holmen skog och meddelade att vi tänkt påbörja arbetet med reservatsskydd för Abborrtjärnberget. Efter en del smärre gränsjusteringar beställdes en värdering av området. Värderingen levererades till Naturvårdsverket i juni månad som då påbörjade förhandlingen om ersättning med Sveaskog och Holmen. Förhandlingarna avslutades i december 2006 med att köpeavtal skrevs mellan Naturvårdsverket och de tidigare markägarna.

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter. Vattenfall påpekar i sitt yttrande att undantag från reservatsföreskrifterna behövs för skötsel, underhåll, utbyten och säkerhetsanpassning i och intill kraftledningsgatorna. SGU påpekar i sitt yttrande att reservatsområdet täckas av ett undersökningstillstånd som beviljats Boliden mineral AB. En kompletterande remiss har, efter ordinarie remissomgångs slut, skickats till Boliden mineral. Samtliga instanser som inkommit med yttrande förutom SGU tillstyrker länsstyrelsens reservatsförslag. Av hänsyn till att reservatet täcks av ett gällande undersökningstillstånd har länsstyrelsen reviderat föreskrifterna så att prospekteringsverksamhet som kan skada mark och vegetation gjorts dispensabla. Remissinstansernas synpunkter har beaktats i skäligen utsträckning i beslutet.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla.

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning,
2. anlägga väg, mark- eller luftledning, undantag medges för underhåll av de kraftledningsgator som leder genom reservatet,
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, dikesrensa, dämma, dränera, utfylla, tippa, dumpa eller anordna upplag,
4. bedriva prospekteringsverksamhet som orsakar skada på mark och vegetation utan länsstyrelsens tillstånd,
5. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, upparbeta vindfällan, ta frö eller vidta någon skogsbruks- eller skogsvårdsåtgärd, undantag medges för fällande av enskilda träd och buskar som äventyrar kraftledningarnas leveranssäkerhet,
6. plantera in för trakten främmande djur- eller växtart,
7. framföra motordrivet fordon, undantag för uttransport av fälld älg vid älgjakt, för underhålls-, reparations-, besiktnings- eller utbytesverksamhet av befintliga kraftledningar och för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark,
8. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnärlingsmedel,

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet enligt skötselplanen.

Föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. utmärkning av reservatet,
2. uppsättning av informationstavlor,
3. skötselåtgärder enligt skötselplan,
4. undersökningar och övervakning av områdets växt och djurarter.

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i övrigt, inom reservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon, med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark,
2. störa djurlivet, t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m,
3. göra åverkan på mark- eller växtlighet, döda, stående och liggande träd inräknade,
4. plocka eller insamla växter eller växtdelar, lavar, mossor och svampar med undantag för bär och matsvamp,
5. fånga eller insamla insekter och andra djur,
6. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning.

Uppllysningar

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Enligt 29 kap 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan

Länsstyrelsen enligt 26 kap 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Efter bildandet av naturreservatet omfattas området inte av bestämmelserna i skogsvårdslagen.

Göran Theolin

Andreas Garpebring

Bilagor

1. Beslutslista
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista

Bygg- och Miljökontoret, Norsjö kommun, 935 81 Norsjö
Räddningstjänsten Norsjö, Norsjö kommun, 935 81 Norsjö
Lantmäterimyndigheten i AC-län, Box 3044, 903 02 Umeå
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Sthlm
SGU, Uppsala, Box 670, 751 28 Uppsala
Boliden mineral AB, 936 81 Boliden
Skogsstyrelsen, Stig Holmqvist, Box 294, Skeppargatan 17,
931 32 Skellefteå
Vattenfall eldistribution AB, Niclas Molander, 971 77 Luleå
Mausjaure sameby, c/o Mikael Jonsson, Järnvägsgatan 81,
933 33 Arvidsjaur
Naturskyddsföreningen i Västerbotten, c/o Torgny Forsgren,
Arvid Franklins väg 18, 921 35 Lycksele
Holmen Skog, David Rönnblom, 903 47 Umeå
Sveaskog, Eva Ståhl, Box 71, 921 22 Lycksele
Patrik Nygren, Västra Hökmark 232, 930 10 Lövånger
Örjan Clausén, Lantmäteriet, Storgatan 28, 921 31 Lycksele
Naturvårdsregistret